

## **Regulile de adresare in mediul universitar**

Regulile de adresare, au o importanta aparte ,fie ele in mediul universitar, fie intr-un cu totul alt mediu ( social, de afaceri). Ele reprezinta cartea noastra de vizita ;o persoana poate sa-si formeze o impresie despre cineva inca de la primele cuvinte. Cred ca aceste reguli nu se invata neaparat ca pe o lectie sau tema predata la scoala, ci sunt mai mult deprinderi dobandite de-a lungul trecerii anilor, educatia familiala sau scolara (dirigintele) avand roluri importante, dar liberul arbitru fiind cel care are greutatea cea mai mare ,(dupa parerea mea).

Mediul universitar, spre deosebire de alte medii, impune un nivel de gandire si exprimare mai avansat, fiind trambulina prin care studentul este « aruncat » spre societate si apoi aspru analizat .

Studentul ca si profesorul sunt persoane adulte, capabile sa canteasca « greutatea » anumitor cuvinte asupra actiunilor viitoare. Fac referire aici la limbajul insultator sau umilitor folosit de unii profesori la adresa studentilor, simtind personal efectele deloc placute ale unor cuvinte de genul :« tampiti, prosti, incompetenti ». Studenta fiind in cadrul unei alte facultati, anul 1, eu ca si colegii mei ne-am lovit de unele materii greu de inteles la o prima vedere, lucru deloc apreciat de Dl profesor sub a carui indrumare ne aflam si care nu a ezitat sa-si reverse furia asupra noastra folosind termenii de mai sus. Efecte : teama s-a instalat imediat, repulsie fata de acea materie , incaltirea dorintei de abandon ori a ideii ca nu ne-am ales bine facultatea .

Codul etic al universitatilor in general nu ingaduie comportamente insultatoare, respectiv actele de exprimare injurioasa, intimidanta, sau umilitoare, indreptate impotriva participantilor la activitatile din universitate, indiferent cine sunt acestia. Comportamentul insultator contravine eticii academice atat atunci cand intervine intre persoanele aflate in aceeasi pozitie cat si in pozitie ierarhica. Astfel de acte indreptate impotriva studentilor constituie o forma de abuz de putere, repetarea unui astfel de comportament fata de aceeasi persoana sau grup putand fi interpretat ca o forma de hartuire. Fermitatea si severitatea nu sunt comportamente insultatoare decat daca ele devin deosebit de excesive si sunt dirijate sistematic si nedrept catre aceiasi oameni , pana devin acte de persecutie.

In acest caz si reciproca este valabila : daca studentul adreseaza cadrului profesoral termeni jignitori, este supus unei comisii si apoi sanctionat ( cel putin, asa au lasat sa se inteleaga stirile televizate si normele etice lansate de fiecare institutie). Mediul universitar este astfel mediul in care trebuiesc respectate regulile de adresare atat din partea studentilor cat si din partea profesorilor.

Referitor la formula de adresare, « Codul bunelor maniere » a delimitat din totdeauna granita dintre *tu* si *dvs* . In mod normal, tutuirea, se face de catre persoana mai in varsta sau superior (profesor) . Atunci cand varstele sunt apropiate, sau in cazul in care studentul este mai in varsta decat profesorul, tutuirea ar trebui sa fie facuta numai atunci cand este permisa. De preferat insa, ar fi, dupa parerea mea, ca pronumele de politete sa fie folosit atat de profesor cat si de student indiferent de varsta, fiind o dovada in plus de respect fata de persoana de langa noi.

În cazul unei discuții, profesorul ar trebui să evite intervențiile categorice de genul : " Aiurea ! ", " Nici vorba ! ", " Va înșelați !" sau " Ce eroare !" care ar putea bloca conversația; ci ar trebui să-i dea studentului posibilitatea să intervină .De preferat,nu trebuie întrerupt interlocutorul ( dar de multe ori,din lipsa de timp se intervine în discuție).

O conversație nu poate fi susținută prin expresii laconice de genul „Da/Nu” iar în cazul în care apar unele năntelegeri, studenții nu trebuie să lanseze un „Ce? Cum?” în loc de „Poftim?” ci pot da amploare întrebării spunând „Ce înseamnă....?Cum se numea...?”. Din nou,aceste reguli de adresare se întâlnesc atât în mediul universitar cât și social.

Atunci când cineva face o gafă, fie profesor sau student, nu trebuie să se răda, greșeala fiind omenească ! Folosirea incorectă a limbii (sau apariția unor greseli) este întâlnită în special în rândul studenților, iar în acest caz, pentru a nu se face de ras, o soluție ar fi ocolirea cuvintelor de a căror semnificație și pronunție nu sunt siguri .Ideal ar fi să se lămurească pe loc ,întrebând ceea ce nu știi. ( și aici, atitudinea profesorului este importantă pentru că dacă ar începe să răda sau ar pune întrebări de genul „cum,nu știi?” sau „nu ai auzit?” nu ar face altceva decât să inhibe studentul care, în mod sigur a doua oară nu ar mai întreba în cazul în care va fi nesigur în privința unui termen.

O altă regulă ar fi aceea de a asculta și de a estompa personalitatea în fața interlocutorului, conversația fiind un schimb viu de păreri între două (sau mai multe persoane) care se respectă și se stimează reciproc. Atât studentul cât și profesorul, trebuie să evite să agreseze interlocutorul prin puternica personalitate, bazându-se fiecare pe excelența părere pe care o are despre el. Nu trebuie să ridice tonul sau să tipe !

Adresarea non-verbală este tot atât de importantă ca și cea verbală. Astfel, trebuie să ascultăm și să reactionăm la cele spuse de partenerul de discuție, fără a lăsa privirea să alunece prin sală în care ne aflăm. Putem arăta interes prin gesturi sau mimica a feței, poziția pe scaun sau poziția mainilor. Atât studentul cât și profesorul trebuie să privească interlocutorul în timp ce vorbește cu el pentru că altfel, denotă lipsa de respect .Nu înseamnă însă să-l privești fix sau să-l analizezi din cap până în picioare. Este exclus privitul ceasului, jocul cu pixul, sau cu alte accesorii. Putem întrerupe și jigni un om printr-un simplu gest al mâinii, o mișcare a corpului sau o întoarcere a privirii .

Aceste reguli și, probabil și altele negăsite de mine, contribuie la buna înțelegere și transmitere a informațiilor și, de ce nu, la dezvoltarea și încurajarea ulterioară a studenților la liberă exprimare, unul din scopurile universității fiind acela de formare a tinerilor care urmează să intre pe piața muncii !